

ਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਟੀਚਾ ਮਿਥ ਕੇ ਮਿਹਨਤ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰੇਰਤ
ਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਫ਼ੈਸ਼ਮੈਂਟ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਦਰਜਾ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉੱਪਰ

ਵਰਲਡ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਮਜ਼
ਰਾਜਕੀਰ ਕੌਰ

ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚਾ ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈ ਅਧਿਆਪਕ। ਅਧਿਆਪਕ ਵੱਲੋਂ ਕਹੀ ਹਰ ਗੱਲ ਬੱਚੇ ਅੰਦਰ ਘਰ ਕਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੱਚਾ ਆਪਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਸਕੂਲ ‘ਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰਦਾ ਹੈ। ਸਕੂਲ ‘ਚ ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ‘ਚ ਰਹਿਣਾ ਸਿੱਖਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਕਾਲਜ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਹਾਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਅਧਿਆਪਕ ਹੀ ਹੈ, ਇਕ ਅਧਿਆਪਕ ਹੀ ਉਸ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਮਹਾਨ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਰੁਸ਼ਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੋਗਦਾਨ ਅਧਿਆਪਕ ਵਰਗ ਦਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਉਦਾਹਰਣ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਏਕਲਵਯਾ ਦੀ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਦਰੋਣਾਚਾਰੀਆ ਦੀ ਮੂਰਤ ਬਣਾ ਕੇ ਖੁਦ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਗੁਰੂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਇੱਜ਼ਤ ਦੀ ਵੱਡੀ ਉਦਾਹਰਣ ਹੋ ਗੁਰੂ, ਜਿਹੜਾ ਗਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਸਨਮਾਨ ਸਿਰ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ) ਚੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਚ ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਅਕਸਰ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿੱਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਆਪਕ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧੀਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅਧਿਆਪਕ ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਚੰਗੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਚੰਗੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਅਧਿਆਪਕ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅੱਖੇ ਸੁਆਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੌਖੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ/ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸੌਖਾ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲ ਉਚੇਚਾ ਧਿਆਨ ਦੇ ਕੇ, ਪਿਆਰ, ਲਗਨ, ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਬਿਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਆਪਕ ਸਹੀ ਮਾਇਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਿੱਤੇ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ ਕਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਉਤਸ਼ਾਹ, ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਦਿਲਚਸਪੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਅਹਿਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣਾ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਸਿਰਜਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਾ ਮਨੁੱਖ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚਲੇ ਅਹਿਮ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਅਧਿਆਪਕ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਚਾਨਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਨੈਤਿਕ ਗੁਣ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਰਿਹਾ ਜਾਵੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਚੰਗੇ ਸਦਾਚਾਰਕ ਗੁਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਸੱਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਰੋਤ ਹੋਵੇ। ਅਧਿਆਪਕ ਬੱਚੇ ਅੰਦਰ ਲੁਕੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣ ਕੇ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਅੰਦਰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਾਇਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ । ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੰਗੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਕੇਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਿਸੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦਿਆ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਭ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਿਛੇਕੜ ਵੱਲ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਮੁਕਾਮ ਤੇ ਵੀ ਹਾਂ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਹੀ ਹੱਥ ਹੈ। ਜਦ ਵੀ ਟੀਚਰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਲਈ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਤਸੱਦਦ ਢਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਲਾਠੀਆਂ ਦੀ ਬੁਛਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਜਿਹੜੇ ਟੀਚਰਾਂ ਜਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ‘ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲਿਆਂ ਵਲੋਂ ਲਾਠੀਆਂ ਦੀ ਵਰਸਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟੀਚਰਾਂ ਕੋਲ ਫਿਰ ਸਿੱਖਿਆ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੀਚਰਾਂ ਦਾ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਸਨਮਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਵਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਟੀਚਰ ਜਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਤੁਹਾਡਾ ਪਹਿਲੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਏਥੇ ਏਕਲਵਿਆ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਕਿ ਉਹ ਟੀਚਰ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਕਹਿਣ ‘ਤੇ ਆਪਣਾ ਅੰਗੂਠਾ ਕੱਟ ਦੇਣ।

ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਬਦਲਾਅ ਆਇਆ ਹੈ।

ਅੱਜ ਆਮ ਹੀ ਸੁਣਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਝਿੜਕਿਆ ਜਾਂ ਮਾਰਿਆ ਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਕੁੱਟ ਸੁਟਿਆ। ਅੱਜ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਲੋਪ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਕ ਭਾਵਨਾ ਭਾਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਸਮਝ, ਪਿਆਰ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗ਼ਲਤ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ? ਕੀ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਕੁਝ ਵੀ ਗ਼ਲਤ ਹੋਇਆ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਣਦੇਖਿਆ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਬਹੁਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟ-ਵੱਧ ਹੀ ਕੁਝ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਮੀਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਆਖੀ ਸੁਣਨ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਲਝੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਮਾਪੇ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕ ਝਿੜਕਦਾ ਕਿਉਂ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਤੋਂ ਰੋਕ-ਟੋਕ ਕਿਉਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਉਹ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਠੀਕ ਨਹੀਂ।

ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾ ਬਾਪ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦਿਲ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ । ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਝਿੜਕ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਅਗਰ ਅਧਿਆਪਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਝਿੜਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਚੰਗੇਰੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੁਝ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

ਬੁਲੰਦ ਹੌਸਲੇ

ਰੱਖਦੇ ਅਸੀਂ ਬੁਲੰਦ ਹੌਸਲੇ, ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪੱਲੇ।
ਏਸੇ ਆਸ ਤੇ ਜਿਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਫਿਰ ਹੁੰਦੀ ਖੱਲੇ ਖੱਲੇ।

ਹੜ੍ਹ ਆਵੇ ਜਾਂ ਆਵੇ ਸੇਕਾ, ਸ਼ਿਕਵਾ ਕਦੇ ਨਾ ਕਰੀਏ।
ਢੰਠੇ ਘਰ ਤੇ ਰੁੜ੍ਹੀਆਂ ਫਸਲਾਂ, ਹੱਸ ਕੇ ਸਭ ਕੁਝ ਜਰੀਏ।
ਜਦ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਸੁਵੱਲੀ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ‘ਕੱਲੇ।

ਖਾਣ ਲਈ ਦਾਣਾ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ, ਮਰੀਆਂ ਮੱਝਾਂ ਗਾਵਾਂ।
ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੋਦੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ, ਹੌਸਲਾ ਦੇਵਣ ਮਾਵਾਂ।
ਵੰਡ ਸਮੇਂ ਜਿਸਮਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ, ਬਹੁਤ ਹੰਢਾਏ ਹੱਲੇ।

ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਆਫ਼ਤ ਆਵੇ, ਭੱਜ ਕੇ ਕਰੀਏ ਸੇਵਾ।
ਇਸੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਦਾਤਾ, ਬਖ਼ਸ਼ੇ ਸਾਨੂੰ ਮੇਵਾ।
ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ, ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਥੱਲੇ।

ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੇ ਵਿਚ ਡਟੇ ਪੰਜਾਬੀ, ਕਿਤੇ ਨਾ ਪਿੱਠ ਵਿਖਾਉਂਦੇ।
ਬਿਜਲੀ ਲਿਸ਼ਕੇ, ਬੰਦਲ ਗਰਜੇ, ਸਭ ਨੂੰ ਠੁੱਠ ਵਿਖਾਉਂਦੇ।
ਕੀ ਕੀ ਦੱਸਾਂ, ਕੀ ਏਹਨਾਂ ਨੇ, ਕਿੰਨੇ ਦੁਖੜੇ ਝੱਲੇ।

ਆਸੇਪਾਸੇ ਮੱਚੀ ਤਬਾਹੀ, ਖਿੱਲਰਿਆ ਤੀਲਾ ਤੀਲਾ।
ਡੇਰੀ ਰੱਖ ਕੇ ਇੱਕੋ ਤੇ, ਇਹ ਜੀਣ ਦਾ ਕਰਦੇ ਹੀਲਾ।
ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਢਾਹਸ ਦੇਵਣ, ਬੰਨ੍ਹ ਕੁਤਾਰਾਂ ਚੱਲੇ।

ਵਰਲਡ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਮਜ਼
ਪ੍ਰ. ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ

ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਭਾਲਣ ਵਾਲਾ ਰੱਬ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਇਮਾਨਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ!

ਵਰਲਡ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਮਜ਼
ਜ਼ਫਰ ਇਕਬਾਲ ਜ਼ਫਰ

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ‘ਤੇ ਰੱਬ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਅਣਗਿਣਤ ਸੁੰਦਰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ, ਕੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਹੈ? ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ, ਗਿਆਨ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਆਓ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ‘ਤੇ ਰਹੀਏ ਅਤੇ ਜਾਣੀਏ ਕਿ ਇੱਛਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਦੱਸਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਝੂਠ, ਧੋਖਾ, ਧੋਖਾਧੜੀ, ਹਰਾਮ, ਜੁਲਮ, ਵਧੀਕੀ, ਬੇਈਮਾਨੀ, ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ, ਵਿਭਚਾਰ, ਸੁਦਖੇਰੀ, ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੇ ਜੋੜ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਇਕੱਠੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦੁਨਿਆਵੀ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੋਲ ਹੈ ਉਹ ਉਹ ਬਰਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਰਕਤ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਹੈ।

ਹਿਦਾਇਤ ਝੌਂਪੜੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇੰਨੀ ਮਹਿੰਗੀ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਵੀ ਇਸਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ।

ਹਜ਼ਰਤ ਹਸਨ ਬਸਰੀ (ਰਹਿ.) ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਪਿਆਰ ਸਾਰੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ।

ਹਜ਼ਰਤ ਅਲੀ (ਰਹਿ.) ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੇਰੇ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਇੱਕ ਕੋੜ੍ਹੀ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੂਰ ਦੀਆਂ ਅੰਤੜੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ (ਸ.) ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਭਾਲਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਕੁੱਤਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਲਈ, ਦੁਨੀਆ ਸਿਰਫ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਉਹ ਦੁਨੀਆ ਹੈ।

ਗਰੀਬੀ ਉਹ ਦੌਲਤ ਹੈ ਜੋ ਰੱਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਰ ਪਿਆਰੇ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਬਣਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਆਤਮਾ ਦੀ ਉਡਾਣ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਨ ਦਿਓ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਪਰਲੋਕ ਦੀ ਸੌਖ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਬਰ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਰੱਬ ਦੇ ਸਾਥੀ ਬਣੋ।

ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਿਮਰਿਐ

ਪਿਤਾ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ, ਮਾਤਾ ਨਾਨਕੀ ਦੇ ਜਾਏ।
ਸਿਰ ਸਾਂਈ ਗੁਜਰੀ ਦਾ, ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਕਹਾਏ।

ਬਕਾਲੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ, ਤੁਸੀਂ ਭਾਗ ਦਾਤਾ ਜੀ ਲਾਏ।
26 ਸਾਲ, 9 ਮਹੀਨੇ, 13 ਦਿਨ, ਤਪ ਭੇਰੇ ਲਾਏ।

ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸੁਣ ਅਰਦਾਸ ਬੇੜਾ ਪਾਰ ਲੰਘਾਏ।
ਚੜ੍ਹ ਕੇਠੇ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ “ ਗੁਰੂ ਲਾਧੇ ਰੇ” ਹੋਕਾ ਲਾਏ।

ਢੋਂਗੀ ਬਾਈ ਮੰਜੀਆਂ ਦੇ, ਪਾਖੰਡ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ।
ਰੱਬੀ ਕਿਰਪਾ ਹੋਈ ਜੀ, ਸੱਚੇ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਆਏ।

ਤੇਗ ਦਾ ਧਨੀ ਦਾਤਾ ਜੀ, ਤੇਗ ਦਾ ਮੰਗ ਵਰਸਾਏ।
ਤਾਹੀਂ ਤਿਆਗ ਮੱਲ ਤੋਂ ਜੀ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਹੋ ਜਾਏ।

ਗੁਰੂ ਪਿਤਾ, ਗੁਰੂ ਬੇਟਾ, ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਏ।
ਗੁਰੂ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸੀ, ਅਨੰਦਪੁਰ ਨਗਰ ਵਸਾਏ।

ਪੰਡਤਾਂ ਦੇ ਟੋਲੇ ‘ ਚੋਂ ਕਿਰਪਾ ਰਾਮ ਨੇ ਦਰਦ ਸੁਣਾਏ।
ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਲੈ ਫਰਿਆਦ ਆਏ।

ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਊ, ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੁੱਖੋਂ ਫੁਰਮਾਏ।
ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੌਣ ਗੁਰੂ, ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ ਆਖ ਸੁਣਾਏ।

ਸਾਡਾ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਹੈ, ਦਿੱਲੀ ਸੁਨੇਹਾ ਲਾਏ।
ਮੰਨੇ ਜੇ ਈਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੰਜ਼ੂਰ ਜੇ ਹੁਕਮ ਅੰਗੇਰੇ ਲਾਏ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਗਰੇ ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਫਿਰ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚਾਏ।
ਜੇਲ ਚਾਂਦਨੀ ਚੌਂਕ ਵਿਖੇ, ਗੁਰੂ ਪਿੰਜਰੇ ਕੈਦ ਕਰਾਏ।

ਧਰਮ ਬਦਲੇ ਜਾਂ ਕਰੇ ਕਰਾਮਾਤ ਇਹ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਏ।
ਨਹੀਂ ਮਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਰਹੇ, ਸ਼ਾਹੀ ਫੁਰਮਾਨ ਆਏ।

ਧੰਨ ਭਾਈ ਮਤੀ ਦਾਸ ਜੀ, ਦੇ ਸੀਸ ਸਿਦਕ ਨਿਭਾਏ।
ਤਨ ਆਰੇ ਨਾਲ ਦੇਫ਼ਾੜ ਹੋਇਆ, ਮੁੱਖੋਂ ਜਪੁਜੀ ਗਾਏ।

ਧੰਨ ਭਾਈ ਦਿਆਲਾ ਜੀ ਰੱਸ ਮੌਤ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾਏ।
ਉਥਲੇ ਦੇਗ ਅਡੋਲ ਬੈਠਾ, ਵੇਖ ਮੌਤ ਵੀ ਭੈਆ ਖਾਏ।

ਧੰਨ ਭਾਈ ਸਤੀ ਦਾਸ, ਵੇਖ ਮੌਤ ਵੀ ਕੰਬਦੀ ਜਾਏ।
ਹੂੰ ਮੜੀ ਕੇਮਲ ਤਨ ਤੇ, ਜਿਉਂਦੇ ਜੀ ਨੂੰ ਲਾਂਭੂ ਲਾਏ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਡਰਾਵਣ ਲਈ, ਸਾਰੇ ਹੀਲੇ ਅਪਣਾਏ।
ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਡੋਲ ਰਹੇ, ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾਏ।

ਕਰ ਇਸ਼ਨਾਨ, ਥੜੇ ਬੈਠੇ, ਗੁਰੂ ਮੁੱਖੋਂ ਜਪੁਜੀ ਗਾਏ।
ਚਿਹਰਾ ਨੂਹਾਨੀ ਹੈ, ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਸ਼ੁਕਰ ਮਨਾਏ।

ਜਲਾਦ ਨੇ ਵਾਰ ਕੀਤਾ, ਸੀਸ ਧੜ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਜਾਏ।
ਧਰਤੀ ਅਸਮਾਨ ਕੱਢੇ, ਮੀਂਹ ਹਨੇਰੀ ਝੱਖੜ ਆਏ।

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦਾ ਪੋਤਾ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਦਾਦੇ ਤੇ ਜਾਏ।
ਜੋਤੀ ਨਾਲ ਜੋਤ ਰਲੀ ਨੇਵੇਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਪਾਏ।

ਧੰਨ ਭਾਈ ਜੈਤਾ, ਗੁਰੂ ਸੀਸ ਅਨੰਦਪੁਰ ਲਿਆਏ।
ਰੰਘਰੇਟਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬੇਟਾ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਆਖ ਬੁਲਾਏ।

ਭਾਈ ਉਦੈ, ਗੁਰਦਿੱਤਾ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਧੜ ਚੁੱਕ ਲਿਆਏ।
ਧੜ ਸਸਕਾਰ ਕਰੇ, ਲੱਖੀ ਸ਼ਾਹ ਘਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਏ।

ਪੰਡਿਤ ਕਿਰਪਾ ਰਾਮ ਜੀ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿੰਘ ਸਜ ਜਾਏ।
ਚਮਕੌਰ ਜੰਗ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਆ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਏ।

ਸ੍ਰੀ ਸੀਸ ਗੰਜ ਸਾਹਿਬ, ਧਰਮੀ ਸਾਕਾ ਯਾਦ ਕਰਾਵੇ।
ਤਿਲਕ ਜੰਝੂ ਦਾ ਰਾਖਾ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਚਾਦਰ ਬਣ ਜਾਵੇ।

ਗੁਰੂ ਸਮੁੱਚੀ ਲੋਕਾਈ ਦਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਸਮਝਾਵੇ।
ਸ੍ਰੀ ਰਕਾਬ ਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਵੇ।

ਰੂਹਾਨੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ, ਰੱਬ ਨਾਲ ਮੇਲ ਕਰਾਵੇ।
ਇਕਬਾਲ, ਦਾਤਾ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਪੂੜ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਵਰਲਡ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਮਜ਼
ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਪੁਰਣ

ਫੋਨ****

ਅੱਜ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ

ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਚਿੱਠੀ ਨਾਲ ਹੀ ਅੱਧਾ ਮੇਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਚਿੱਠੀ ਹੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਠੰਡ ਪਾਉਂਦੀ ਸੀ।

ਉਸ ਵਕਤ ਧੀ ਵੀ ਮਾਂ ਪਿਉ ਨੂੰ

ਕਦੀ ਦੁਖ ਭਰੀ ਨਹੀਂ ਲਿਖਦੀ ਸੀ

ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੁੱਖ ਸਾਦ ਲਿਖਦੀ ਸੀ।

ਨਾ ਹੀ ਸੱਸ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦੀ ਸੀ।

ਹੁਣ ਤਾਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ

ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਖੁਲਾਂ ਪੈਸਾ ਆਮਦਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ

ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਵੀ ਵੱਧ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਅਜ ਕਲ ਫੋਨ ਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਮਾਂ ਵੀ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਧੀ ਨੂੰ

ਇਕ ਇਕ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਫਿਰ ਧੀ ਕਿਉਂ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਉਹ ਵੀ ਘਰ ਦੀ ਛੋਟੀ ਛੋਟੀ ਗੱਲ ਮਾਂ ਨੂੰ ਦਸ ਕੇ।

ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੜਾਈ ਪਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।

ਘਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਜੇਠ, ਦੇਵਰ ,ਨਨਾਣ ਸੋਹਰੇ ਜਠਾਣੀ,

ਦਰਾਣੀ ਸੱਸ ਨੇ ਇਹ ਕੀਤਾ ਇਹ ਆਖਿਆ ਸਭ ਕੁਝ ਦਸਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਫੋਨ ਨੇ ਤਾਂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਸਿਖਿਆ ਕਾਰਣ

ਘਰ ਵਿਚ ਤਲਾਕ ਦੀ ਨੌਬਤ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਫੋਨ ਤੋਂ ਸੁਖ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਬੱਚੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ ਉਹ ਬੱਚੇ ਵੀਡੀਓ ਕਾਲ

ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਫੋਨ ਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਮੇਫ਼ਰ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿੱਖ ਕੌਂਸਿਲ।

ਵਰਲਡ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਮਜ਼
ਸਰਜੀਤ ਸਾਰਗ